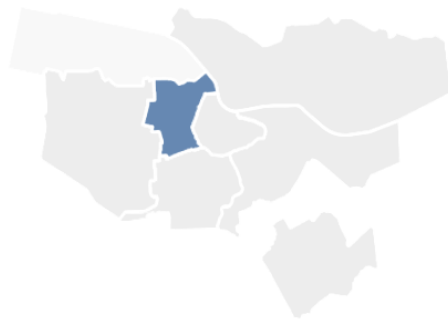

Besluit van het dagelijks bestuur van de bestuurscommissie van stadsdeel West van Amsterdam houdende regels omtrent het vaststellen gebiedsgerichte uitwerkingen sociale basis West

Het dagelijks bestuur van de bestuurscommissie van stadsdeel West van Amsterdam brengt te algemener kennis dat in hun vergadering van 23 juni 2020 is besloten dat:

- de gebiedsgerichte uitwerkingen behorende bij het kader voor de sociale basis 'Samen Vooruit' voor Oud-West / De Baarsjes, Bos & Lommer en Westerpark voor 2021 zijn vastgesteld;

Gebiedsgerichte Uitwerking Sociale Basis Stadsdeel West

Inleiding

Het stedelijk kader Samen Vooruit gaat ervanuit dat ondersteuning vanuit de sociale basis er is voor alle Amsterdammers. Dit wil echter niet zeggen dat elke Amsterdammer die (ondersteuning) altijd in dezelfde mate nodig heeft, of in dezelfde mate een bijdrage levert aan de sociale basis. De stadsdelen maken elk jaar voor de gebieden een gebiedsgerichte uitwerking om lokaal maatwerk binnen de sociale basis mogelijk te maken.

In elk gebied werken we vanuit de sociale basis aan de ondersteuning van de Amsterdammers, maar niet in elk gebied op dezelfde manier, of nog beter gezegd met dezelfde focus, waar onze aandacht naar moet uitgaan. Daarom treft u in deze gebiedsgerichte uitwerking een focus aan; die kan gericht zijn op een bepaalde buurt, een bepaalde doelgroep of een bepaald probleem. We zoomen in op waar de opgave het grootst is en passend binnen de prioriteiten van het college. Het gaat hier om het leggen van accenten binnen het geheel aan inzet vanuit de sociale basis.

Wanneer u subsidie aanvraagt, doet u er goed aan om aan te geven op welke wijze u vanuit uw reguliere inzet een bijdrage kan leveren aan deze focus. Met andere woorden: u wordt gevraagd accent en kleur te geven in wat u in 2021 voornemens bent te gaan doen binnen de sociale basis, of dat nu in 1 gebied is of in (bijna) alle gebieden. In uw subsidieaanvraag kunt u aangeven hoe uw organisatie binnen het geheel aan inzet op de sociale basis een bijdrage kan leveren aan het realiseren van de focusopgaven, zonder daarbij de meer reguliere vragen en behoeften van kwetsbare bewoners uit het oog te verliezen. Uw bijdrage aan de focuspunten hoeft niet altijd te bestaan uit (nieuwe) activiteiten of interventies, u kunt deze bijvoorbeeld ook zichtbaar maken door aanpassingen/ontwikkelingen in uw werkwijze en/of samenwerking met partners.

In verband met mogelijke langetermijneffecten van de coronacrisis voor 2021 maken wij een voorbehoud op de beschrijving van de opgave. In deze gebiedsgerichte uitwerking vindt u de inschatting van deze effecten d.d. juni 2020. Effecten die bij het indienen van uw aanvraag, op basis van deze uitwerking, nog niet in beeld waren kunnen in gesprekken over uw aanvraag nog onderwerp van gesprek zijn. Daarbij kan het zijn dat u gevraagd wordt, indien nodig, uw aanvraag daar nog op aan te passen. Tussentijds blijven we anticiperen op de langetermijneffecten van deze coronacrisis en we zullen daarover met u blijven communiceren.

Mocht u nog een nadere verduidelijking willen, schroom dan niet contact op te nemen met het stadsdeel, team sociale basis. Een goed doordachte subsidieaanvraag betekent immers een goede start voor de sociale basis in 2021.

Stadsdeel West

Stadsdeel West is met haar kleine oppervlak en bijna 146.00 inwoners het dichtstbevolkte stadsdeel van Amsterdam. Het stadsdeel is onderhevig aan gentrificatie; steeds meer mensen met een goede opleiding en/of een hoog inkomen vestigen zich hier. Dit zorgt ervoor dat West in diverse metingen en monitors gemiddeld scoort; het lijkt alsof er weinig sociale problematiek is.

De werkelijkheid is echter anders. Zo heeft het stadsdeel de meeste minimahuishoudens van de hele stad. Evenals de meeste bewoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Veel kinderen groeien op in een omgeving waar armoede, schoolachterstand en criminaliteit aanwezig is. Daarnaast krijgen relatief veel kwetsbare bewoners een sociale huurwoning toegewezen in stadsdeel West en zijn er voor ouderen weinig geschikte woningen aanwezig (terwijl de komende jaren een toenemend aantal senioren steeds langer zelfstandig thuis zal blijven wonen).

De voorzieningen in de sociale basis van stadsdeel West zijn essentieel voor een prettige en leef- en woonomgeving voor zowel krachtige als kwetsbare bewoners. De voorzieningen dragen er aan bij dat Westbewoners op een prettige manier in stadsdeel West kunnen wonen, naar elkaar omzien en volwaardig mee kunnen doen aan de maatschappij. Vanwege de eerder genoemde kenmerken van stadsdeel West blijft het nodig om te investeren in de sociale Basis. De gevolgen van de coronacrisis versterken deze noodzaak.

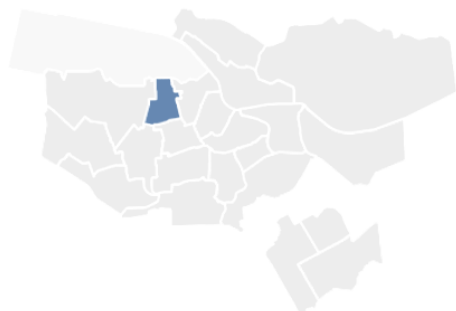
Stadsdeel West is opgebouwd uit drie gebieden: Bos en Lommer, Westerpark en Oud-West / De Baarsjes. Deze gebieden in West verschillen in omvang, dynamiek, identiteit, omvang en problematiek. In de bijgevoegde gebiedsgerichte uitwerkingen worden de opgaven in de sociale basis op gebieds- en buurtniveau beschreven, rekening houdend met de identiteit en dynamiek van elk gebied.

Naast deze op buurtniveau gerichte opgaven zijn er echter ook stadsbrede en stadsdeelbrede opgaven. Ook voor deze uitdagingen is aandacht binnen de sociale basis, denk hierbij onder andere aan de inzet op het voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling, het tegengaan van discriminatie, de koppeling tussen medische zorg en welzijn in de vorm van Welzijn op Recept en het stimuleren van gezonde leefstijl. In de gebiedsgerichte uitwerking worden deze stadsbrede en stadsdeelbrede opgaven waar mogelijk integraal en in samenhang beschreven in de uitwerking van de collegeprioriteiten.

Tot slot zullen in 2021 de buurtteams actief worden. De buurtteams en sociale basis zullen op gebieds-niveau intensief samenwerken. In de toekomst zullen signalen vanuit de buurtteams over de opgave binnen de sociale basis worden meegenomen in de GGU's. Ook worden signalen vanuit de sociale basis doorgeleid naar buurtteams voor het verbeteren van hun dienstverlening.

Bos en Lommer

Context van het gebied

Bos en Lommer heeft ongeveer 36.000 bewoners. Hoewel het gebied verandert en er ook in Bos en Lommer steeds meer sprake is van gentrificatie, blijven in een aantal wijken zoals Landlust en de Kolvenkit hardnekkige achterstanden bestaan. In deze wijken is de armoedeproblematiek groot en het opleidingsniveau laag. Langdurige armoede heeft effect op andere levensterreinen. Mensen die in armoede leven hebben minder ontplooiingskansen, zijn vaak minder gezond en hebben eerder psychosociale klachten. Ook beheerst men de Nederlandse taal soms onvoldoende.

In veel gezinnen leidt dit tot een slechtere startpositie van kinderen en jongeren. Dit risico is groter bij eenoudergezinnen die in de Kolenkit wonen. We zien dit terug in het hoge aantal indicaties voor de voorscholen. Ook is er sprake van jeugdoverlast, dreigen sommige jongeren af te glijden naar criminaliteit en voelen bewoners zich soms onveilig.

Ook wonen er in de Kolenkit en Landlust ook veel kwetsbare ouderen, veelal migranten van de eerste generatie. De ondersteuningsbehoefte van deze groep zal de komende periode groeien.

De sociale cohesie in Bos en Lommer is laag. Vooral in de 'armere buurten' voelen bewoners zich weinig betrokken bij hun buurt en zijn er spanningen tussen de verschillende bewonersgroepen. Bewoners geven aan graag in de wijk te willen wonen, maar missen wel het vertrouwen in elkaar: 'om te mogen zijn wie ze zijn', zonder vooroordelen en ongeacht hun afkomst, status, gender of seksuele geaardheid.

Effect van coronacrisis voor de sociale basis in het gebied

In Landlust en de Kolenkit wonen veel zzp'ers in langdurige armoede en veel minima in loondienst. Beide groepen worden mogelijk hard geraakt door de coronacrisis. Bos en Lommer is een wijk met een relatief jonge bevolking. Door de coronacrisis stijgt de jeugdwerkloosheid met mogelijk geldproblemen en studieachterstanden tot gevolg. Daarom nodigen wij partners uit om werkende armen, zzp'ers en jongeren beter te bereiken en toe te leiden naar (inkomens)ondersteunende voorzieningen.

Voor volwassenen met een afstand tot de arbeidsmarkt zal de kans op werk de komende jaren mogelijk sterk verminderen. Een passend aanbod van activering en vrijwilligerswerk is van belang, niet alleen om de afstand tot de arbeidsmarkt zo klein mogelijk te houden maar ook omdat dit bijdraagt aan een dagstructuur, zingeving en een positieve eigenwaarde.

Voor kwetsbare bewoners en gezinnen verwachten wij dat de crisis een wankel bestaand evenwicht gemakkelijk kan verstoren. Dit kan leiden tot bijvoorbeeld overbelasting van een mantelzorger, geldproblemen, leerachterstanden, mindere ouderbetrokkenheid, relatieproblemen/scheiden en een toename in huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook treft de coronacrisis de ongedocumenteerden hard.

Algemene verwachting is dat de coronacrisis het bestaande verschil tussen kansrijken en kansarmen sterker zichtbaar maakt en dat de crisis dit verschil mogelijk doet groeien. Verwachting is dat er meer mensen een beroep (gaan) doen op de laagdrempelige ondersteunings- en activeringsmogelijkheden uit de sociale basis. Mogelijk zal, vanwege de coronamaatregelen, het bereiken en ondersteunen van bewoners ook in 2021 op een andere manier gedaan moeten worden en zal hier extra inzet op nodig zijn. Wij vragen partners van West om actief en flexibel in te spelen op de gevolgen van het coronavirus en de coronamaatregelen.

Op welke buurten, doelgroepen of problematiek ligt in dit gebied de focus?

1. Perspectief voor gezinnen in armoede in de Kolenkit en Landlust

In de wijken Kolenkit en Landlust zien we een verhoogde kwetsbaarheid onder (eenouder) gezinnen die wordt veroorzaakt door in elkaar grijpende factoren zoals een laag opleidingsniveau, lage taalvaardigheid en een kwetsbaar inkomen. Er ligt een opgave om deze spiraal te doorbreken. Een integrale aanpak – waarbij het perspectief van het gezin centraal staat – is hierin van belang. Wij vragen daarom aan partners uit het jeugd-, jongeren- en volwassenendomein om slimmer gebruik te maken van elkaars kennis, interventies, netwerk en vaardigheden. Zo kan bijvoorbeeld een interventie gericht op opvoedondersteuning ook een mogelijkheid zijn om ouders te helpen bij of toe te leiden naar hulp met hun financiën of administratie. Voor kinderen, jeugdigen en jongeren is een passend (activiteiten)aanbod gericht op talentontwikkeling, het aanleren van vaardigheden, het hebben van positieve rolmodellen en het vergroten van weerbaarheid van belang.

Vanwege de lage sociale cohesie in deze gebieden en het soms beperkte vertrouwen in elkaar en de overheid vragen wij partners te werken aan het herstel van onderlinge verbondenheid en vertrouwen door bijvoorbeeld laagdrempelig in de wijk aanwezig te zijn, te zorgen voor vaste en vertrouwde medewerkers in de wijk en door samen te werken met informele partijen.

2. Kwetsbare ouderen in geheel Bos en Lommer

Hoewel Bos en Lommer gekenmerkt wordt door een jonge bevolking, wonen er in de Kolenkit en Landlust ook veel kwetsbare ouderen. In de Kolenkit betreft dit vooral veel oudere migranten van de eerste generatie. Er ligt een opgave te zorgen dat er voldoende cultuursensitieve ondersteunings- en ontmoetingsmogelijkheden voor deze bewoners en hun mantelzorgers beschikbaar zijn. Als gevolg van de vergrijzing zal dementie de komende jaren steeds vaker voorkomen. Vanwege het taboe op het

vaak onbegrepen gedrag dat ontstaat als gevolg van dementie, is het belangrijk om meer informatie te geven over het ziektebeeld en het omgaan hiermee. Bij deze inzet is samenwerking met eerstelijns-professionals alsook informele partijen van belang.

Collegeprioriteiten

Hierna wordt ingezoomd op de collegeprioriteiten, waarbij duidelijk wordt wat er op deze prioriteiten aan de hand is en op welke prioriteiten gezien de primaire problematiek van het gebied de focus ligt. Uitgangspunt is dat door vraagstukken integraal te bekijken en door activiteiten in samenhang te benaderen, er een substantiële bijdrage geleverd kan worden aan meerdere collegeprioriteiten.

Jeugd (jongerenwerk, preventie jeugdcriminaliteit en kansengelijkheid)

We vragen partners om in lijn met de beleidsbrieven Kansengelijkheid en Positief Perspectief:

- Kwetsbare kinderen die gebaat zijn bij de spelinlopen beter te bereiken en om de doorstroom van hen naar opvolgende ondersteuningsvormen te verbeteren.
- Doelgroeppeerlingen die gebaat zijn bij coaching en activiteiten gericht op talentontplooiing beter te bereiken en beter toe te leiden naar een passend activiteitsaanbod.
- Kwetsbare jongeren te bereiken en toe te leiden naar een aantrekkelijk activiteiten- en ondersteuningsaanbod gericht op het (online) weerbaarder maken van kwetsbare jongeren en het vergroten van hun toekomstperspectief.
- De jongerenoverlast te verminderen en te voorkomen door in samenwerking met diverse partijen tijdig passende ondersteuning te bieden.

Dementie

In Bos en Lommer ligt een opgave om een 'ketenaanpak dementie' te ontwikkelen en om te zorgen voor een dementievriendelijke buurt. Wij vragen relevante partners om ook in 2021 aan te sluiten bij het netwerk wat stadsdeel West hiertoe heeft opgezet en om - in samenspraak - interventies te ontwikkelen gericht op het doorbreken van het (schaamte)taboe op onbegrepen gedrag, bewustwording van het ziektebeeld en de gevolgen daarvan en het herkennen van en kunnen omgaan met dementie.

Armoede

Omdat alleenstaande ouders een verhoogd risico op geldproblemen hebben, ligt er een opgave om deze doelgroep beter te bereiken en te ondersteunen. Daarnaast is het belangrijk dat mensen met geldproblemen snel hulp zoeken en niet wachten tot kleine geldproblemen zijn uitgegroeid tot moeilijk of niet oplosbare schulden. Hierbij is het een randvoorwaarde dat er vertrouwen is in de hulpverlenende instantie. Via de gebiedsgerichte armoedeaanpak in Bos en Lommer wordt aan het herstel van dit vertrouwen gewerkt. Wij roepen partners daarom op om actief aan deze aanpak bij te gaan of blijven dragen.

Omdat in Bos en Lommer relatief veel werkende minima wonen en omdat bekend is dat werkende minima relatief weinig gebruik maken van inkomensondersteunende voorzieningen, ligt er ook een opgave om het gebruik hiervan in deze wijken te verhogen.

Werk en participatie - Taal / digitaal

In Bos en Lommer is het aantal bewoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt relatief hoog. Met name in de Kolenkit is het belangrijk dat er een passend ondersteunings- en activeringsaanbod beschikbaar is wat de kansen op de arbeidsmarkt vergroot. Ook is het belangrijk dat dit aanbod goed bekend is bij de klantmanagers.

Er ligt een opgave ervoor te zorgen dat meer bewoners de Nederlandse taal goed beheersen; dit vergroot de kans op betaald werk en verkleint de kans op financieel-juridische problemen en draagt daarmee bij aan een positiever toekomstperspectief. Ook is het nodig om de digitale vaardigheden van inwoners te versterken. We vragen partners niet alleen om hier zelf in te investeren maar nadrukkelijk ook om bewonersinitiatief in het organiseren van taal- en computerles te stimuleren.

Sport en gezondheid

In Bos en Lommer blijft inzet nodig gericht op het aannemen van een gezonde leefstijl onder zowel ouders als kinderen. Het maken van slimme combinaties met interventies gericht op het verlichten van langdurige armoede en het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt heeft hierbij de voorkeur. We vragen partners om kwetsbare jongeren en volwassenen actief toe te leiden naar de sportcontributieregeling en de gekwalificeerde sportopleiding van stadsdeel West. Zodoende vergroten zij hun perspectief op werk en fungeren zij als positief rolmodel voor andere (kwetsbare) bewoners.

Relatief veel inwoners van Bos en Lommer ervaren een slechte lichamelijke of geestelijke gezondheid. Soms hebben lichamelijke klachten, zoals buikpijn of hoofdpijn, geen medische maar een psychosociale oorzaak. De oplossing ligt dan niet in het medische maar in het sociale domein. Een goede samenwerking tussen de sociale basis en eerstelijnszorgverlening is in Bos en Lommer van groot belang. Wij vragen partners om eerstelijnszorgverleners te faciliteren in het toeleiden van mensen met dergelijke lichamelijk onverklaarbare klachten naar het activiteiten- en ondersteuningsaanbod in de sociale basis. Daarnaast blijft een passend en bereikbaar beweegaanbod voor (jonge) senioren belangrijk om de fysieke, cognitieve en sociale kwetsbaarheid te beperken.

Ook vragen wij onze jeugd- en jongerenpartners om een rookvrije omgeving te stimuleren.

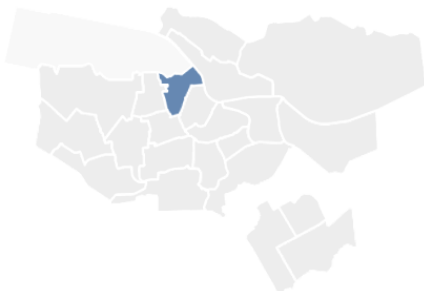
Verbonden stad (diversiteit, democratisering, vluchtelingen/statushouders)

In navolging van de wereldwijde beweging waarin men zich uitspreekt tegen racisme en discriminatie, vragen wij subsidiepartners om discriminatie te voorkomen en om te stimuleren dat Westbewoners respect hebben voor en omzien naar elkaar, ongeacht huidskleur, gender, seksuele geaardheid of achtergrond. Inzet op het vergroten van inclusie en de onderlinge verbinding tussen bewoners is en blijft van belang in Bos en Lommer. Met debatten, dialogen, netwerkbijeenkomsten en activiteiten in de buurt willen we mensen bij elkaar brengen en werken aan herstel van vertrouwen in elkaar en in (semi)overheidsinstanties. Kunst en cultuur speelt daarbij een grote rol alsook de samenwerking met informele (vrouwen)organisaties die verschillende activiteiten zoals inlopen, workshops en taallessen organiseren.

We vragen partners om bewoners die, via het programma huisvesting kwetsbare groepen, een sociale huurwoning in Bos en Lommer toegewezen krijgen, actief toe te leiden naar ondersteuning, activiteiten en/of vrijwilligerswerk in de sociale basis. De samenwerking met WPI, zorgpartners (zoals HvO, Leger, Vluchtelingenwerk) en woningbouwcoöperaties is hierbij van belang.

Westerpark

Context van het gebied

Westerpark is een populaire woonwijk met het gelijknamige park als groen en cultureel hart. Het merendeel van de ongeveer 37.000 bewoners van Westerpark waardeert hun leefomgeving, ervaart een goede gezondheid en doet mee aan de samenleving. Ook is de sociale samenhang in Westerpark goed en is de acceptatie van de LHBTIQ+ gemeenschap groter dan gemiddeld in Amsterdam. De wijk groeit als gevolg van de nieuwbouw in de Houthavens. Deze nieuwe wijk trekt vooral bewoners met een hogere sociaaleconomische status.

Toch gaat het niet met iedereen goed. Vooral in de Spaarndammerbuurt, Zeeheldenbuurt en Staatsliedenbuurt wonen veel kwetsbare bewoners; veel van hen zijn afhankelijk van een bijstandsuitkering en moeten langdurig van een minimuminkomen rondkomen. Hierdoor groeien relatief veel kinderen in een achterstandspositie op. Veel kinderen en jongeren hangen doelloos op straat, een gedeelte van hen zorgt voor jongerenoverlast. We ontvangen zorgwekkende signalen over ouderen die structureel contact en ondersteuning van vrijwilligers nodig hebben. Ook hebben de afgelopen jaren relatief veel kwetsbare Amsterdammers een woning toegewezen gekregen in Westerpark.

Hoewel het op het eerste gezicht goed gaat met de bewoners van Westerpark, is er in sommige buurten wel degelijk sprake van hardnekkige sociaal-maatschappelijke problematiek. Daarnaast kunnen de snelle veranderingen in de wijk de sociale samenhang in gevaar brengen.

Effect van coronacrisis voor de sociale basis in het gebied

We verwachten dat de werkloosheid en armoedeproblematiek stijgt. Dit geldt niet alleen voor volwassenen maar ook voor jongeren. We vragen partners om bewoners te stimuleren zo snel mogelijk hulp te zoeken bij geldproblemen en niet te wachten tot de schuldenproblematiek zich heeft opgestapeld.

De druk op mantelzorgers is de afgelopen tijd toegenomen en we verwachten dat deze druk de komende periode hoog zal blijven. Extra ondersteuning aan hen is nodig. Omdat er in Westerpark ouderen wonen zonder steunnetwerk vragen we formele en informele partners om, in samenwerking met zorgpartners, te investeren in het ondersteunen van deze zelfstandig wonende senioren.

De coronacrisis toont aan dat veel kwetsbare mensen (waaronder senioren) beperkt digitaal vaardig en verbonden zijn; veel hebben geen goede laptop/wifi en/of onvoldoende digitale vaardigheden. Hierdoor raken zij in deze periode in een (nog groter) isolement en kunnen zij (straks) geen gebruik maken van e-health ondersteuningsmogelijkheden.

Voor kwetsbare bewoners en gezinnen verwachten wij dat de crisis een wankel bestaand evenwicht gemakkelijk kan verstoren. Dit leidt mogelijk tot een escalatie van problemen, bijvoorbeeld tot overbelasting van een mantelzorger, geldproblemen, leerachterstanden, mindere ouderbetrokkenheid, relatieproblemen/scheiden, huiselijk geweld et cetera.

Algemene verwachting is dat de coronacrisis het bestaande verschil tussen kansrijken en kansarmen sterker zichtbaar maakt en dat de crisis dit verschil mogelijk doet groeien. Verwachting is dat er meer mensen een beroep (gaan) doen op de laagdrempelige ondersteunings- en activeringsmogelijkheden uit de sociale basis. Mogelijk zal, vanwege de coronamaatregelen, het bereiken en ondersteunen van bewoners ook in 2021 op een andere manier gedaan moeten worden. Wij vragen partners van West om actief en flexibel in te spelen op de gevolgen van het coronavirus en de coronamaatregelen.

Op welke buurten, doelgroepen of problematiek ligt in dit gebied de focus?

1. Armoede bestrijden en verminderen in de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt

In de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt is de armoedeproblematiek groot. Omdat het hebben van geldproblemen en/of langdurig van een minimuminkomen rondkomen vaak gepaard gaat met knelpunten op andere levensdomeinen (zoals werk, verminderde participatie en slechtere gezondheid) vragen we partners om in samenwerking een integrale gebiedsgerichte armoedeaanpak te ontwikkelen. De aanpak in de Jan Maijen Buurt (De Baarsjes) dient hierbij als goed voorbeeld.

Omdat in deze buurten relatief veel sprake is van GGZ-problematiek en multi-problematiek bij (eenouder)gezinnen, vormen dit de focusdoelgroepen van de gebiedsgerichte armoedeaanpak. Vanwege het taboe op armoedeproblematiek vragen wij partners om interventies te ontwikkelen die de stap naar hulpverlening verkleinen. Het hanteren van een intersectioneel perspectief en het samenwerken met GGZ-zorgaanbieders, jeugd- en jongerenpartners, informele partijen en sleutelfiguren is van belang. Onvoldoende rekening houden met de verschillende perspectieven en de manier waarop de factoren elkaar beïnvloeden, kan ertoe leiden dat een interventie minder effectief is.

2. Ouderen in de Spaarndammer-, Zeehelden- en Staatsliedenbuurt.

In deze wijken wonen relatief veel kwetsbare ouderen. Partners geven aan dat er in deze buurten veel alleenstaande ouderen zonder netwerk wonen die praktische hulp en ondersteuning nodig hebben en behoefte hebben aan sociaal contact. Er ligt een opgave om te zorgen dat er meer informele vrijwillige steunnetwerken gaan ontstaan die in deze behoeften kunnen voorzien. Ook is het belangrijk om te stimuleren dat jongere ouderen een preventief steunnetwerk in de buurt hebben zodat zij, ook op latere leeftijd, prettig zelfstandig kunnen blijven wonen.

Voor zowel de ouderen als mantelzorgers is het belangrijk dat zij op een gemakkelijke manier informatie kunnen krijgen over en toegang kunnen krijgen tot advies, praktische hulp en ondersteuning, sociaal emotionele hulp en ondersteuning, activiteiten aanbod et cetera. Goede samenwerking tussen de signalerende en toeleidende eerstelijnszorg en de sociale basis is hierin van belang.

Collegeprioriteiten

Hierna wordt ingezoomd op de collegeprioriteiten, waarbij duidelijk wordt wat er op deze prioriteiten aan de hand is en op welke prioriteiten gezien de primaire problematiek van het gebied de focus ligt. Uitgangspunt is dat door vraagstukken integraal te bekijken en door activiteiten in samenhang te benaderen, er een substantiële bijdrage geleverd kan worden aan meerdere collegeprioriteiten.

Jeugd (jongerenwerk, preventie jeugdcriminaliteit en kansengelijkheid)

In de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt en het Van Beuningenplein verwachten wij dat partners een goede ondersteuningsketen hebben ingericht voor het ondersteunen van kwetsbare gezinnen. Deze keten bestaat minimaal uit het kennen van elkaar en elkaars aanbod, het beschikken over vaste contactpersonen en samenwerkingsafspraken ten aanzien van de warme overdracht van klanten. Wij vragen partners om oog te hebben voor de onderliggende problematiek en om relevante partners te betrekken

in deze keten. Zo kunnen bijvoorbeeld schulden, langdurig rondkomen van een minimuminkomen en beperkte ouderbetrokkenheid aan elkaar gerelateerd zijn.

Dementie

Er ligt een opgave ervoor te zorgen dat er meer informele steunsystemen voor ouderen gaan ontstaan waardoor ouderen, ook op hogere leeftijd, op een prettige manier zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Wij nodigen formele en informele partners uit om ook in 2021 bij te dragen aan de inspanningen van stadsdeel West om een dementievriendelijk Westerpark te realiseren.

Armoede

In de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt is het aantal langdurige minimahuishoudens veel hoger dan het stedelijk gemiddelde. Voor veel mensen is het zoeken van hulp bij geldproblemen een moeilijke stap. Soms vanwege het taboe en soms vanwege onvoldoende vertrouwen in hulpverlenende organisaties. Wij vragen partners om initiatieven te ontplooiën die de stap naar hulp verkleinen. Samenwerking met informele partijen en sleutelfiguren en een intersectionele aanpak is hierbij van belang. Tot slot kunnen signalerende professionals zoals huisarts, praktijkondersteuner en zorgverleners hier een belangrijke brugfunctie vervullen in de toeleiding naar hulp en ondersteuning.

Wij vragen partners om oog te hebben voor de gevolgen van geldproblemen op het hele gezin. Wij vragen hen om kinderen en jongeren, die opgroeien in langdurige armoede actief toe te leiden naar activiteiten die bijdragen aan hun (talent)ontwikkeling. Ook toeleiding naar inkomensondersteunende regelingen, zoals de sportcontributieregeling, is van belang.

Werk en participatie - Taal / digitaal

Met name in de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt ligt een opgave om bewoners te activeren en toe te leiden naar deelname aan passende activiteiten in de buurt en/of vrijwilligerswerk. Het vergroten van digitale vaardigheden is van belang. Om de financiële zelfredzaamheid te vergroten maar ook om te zorgen dat oudere bewoners beter gebruik kunnen maken van e-health applicaties en digitale ontmoetingsmogelijkheden.

Sport en gezondheid

We vragen partners om kinderen die opgroeien in langdurige armoede, via de sportcontributieregeling, te stimuleren om te gaan sporten. Ook voor kwetsbare volwassenen en ouderen blijft een passend en bereikbaar aanbod gericht op het aannemen van een gezonde leefstijl belangrijk om de fysieke, cognitieve en sociale kwetsbaarheid te beperken en om het welzijn en sociaal netwerk te vergroten. Omdat in deze buurt relatief veel GGZ-problematiek voorkomt, is het van belang dat er voldoende passende laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden voor hen beschikbaar zijn.

Ook vragen wij onze jeugd- en jongerenpartners om een rookvrije omgeving te stimuleren.

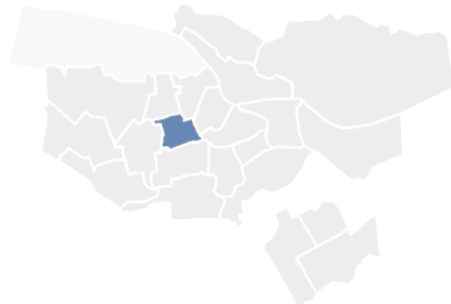
Verbonden stad (diversiteit, democratisering, vluchtelingen/statushouders)

In navolging van de wereldwijde beweging waarin men zich uitspreekt tegen racisme en discriminatie, vragen wij subsidiepartners om discriminatie te voorkomen en om te stimuleren dat Westbewoners respect hebben voor en omzien naar elkaar, ongeacht huidskleur, gender, seksuele geaardheid of achtergrond.

De snelle veranderingen in de wijk kunnen de sociale samenhang in gevaar brengen. Daarom willen we bijdragen aan een verbonden gebied waarin iedereen in gelijke mate meedoet en zichzelf kan zijn. Het blijft belangrijk om verbondenheid en onderlinge solidariteit tussen 'oude' en 'nieuwe' en 'kansarme' en 'kansrijke' bewoners te stimuleren, alsook onder nieuwe bewoners die te maken hebben met uitsluiting of achterstelling vanwege hun herkomst, religie, beperking, seksuele oriëntatie of gender. Wij roepen partners op om interventies te ontwikkelen die de onderlinge solidariteit vergroten. Voor bewoners die een woning toegewezen gekregen, waaronder bijv. statushouders en ex-daklozen, is het van belang dat zij zich welkom en thuis voelen in Westerpark. Wij roepen kernpartners op om, binnen de bestaande kaders, samen met de woningcorporaties en zorgpartijen interventies te ontwikkelen die een 'warm welkom in de wijk' stimuleren.

Oud-West / De Baarsjes

Context van het gebied

In Oud-West / De Baarsjes wonen ruim 73.000 mensen. Beide gebieden zijn de afgelopen jaren in populariteit gegroeid waardoor de woningkwaliteit stijgt, het voorzieningenniveau goed is en de draagkracht van bewoners toeneemt. Maar er vallen ook mensen buiten de boot door een opeenstapeling van sociaal-maatschappelijke en sociaaleconomische problematiek.

Zo zien we in de Borgerbuurt, de Jan Maijebuurt, het Columbusplein en het Balboaplein en omgeving hardnekkige armoede. Veel huishoudens (zowel gezinnen als alleenstaanden) leven langdurig van een minimuminkomen wat negatieve gevolgen heeft voor de (psychosociale) gezondheid, (talent)ontwikkeling en mogelijkheden tot participatie.

Een kwart van deze minima in Oud-West / De Baarsjes heeft inkomen uit werk. Elf procent van deze 'werkende armen' heeft een eigen bedrijf, vaak zijn het zzp'ers. Daarnaast zijn het veelal ouderen en eenoudergezinnen die rond moeten komen van een minimuminkomen. In deze buurten wonen ook meer laaggeletterden en hebben meer bewoners een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ook zien we hier relatief veel bewoners die zich ernstig eenzaam voelen.

In diezelfde buurten groeit een kwart van de jeugd op in armoede en hebben kinderen een minder gunstige uitgangspositie voor hun schoolcarrière. Ook is er regelmatig sprake van jongerenoverlast.

Omdat in heel stadsdeel West 35-50% van de sociale huurwoningen wordt toegewezen aan kwetsbare bewoners zoals mensen met GGZ-problematiek en statushouders, zien we een toename van kwetsbare bewoners in dit gebied.

Effect van coronacrisis voor de sociale basis in het gebied

In verschillende wijken van Oud-West / De Baarsjes (Vondelbuurt, Van Lennepbuurt, Kinkerbuurt, Da Costabuurt, Geuzenbuurt, Hoofdweg e.o. en Chassébuurt) is het aandeel zzp'ers in armoede hoog. Hoewel deze groep hard geraakt wordt, vindt een gedeelte zelfstandig hun weg naar de voorzieningen. (Dit gedeelte betreft een diverse groep maar in vergelijking tot andere minimahuishoudens is kenmerkend dat de groep relatief jong en veelal alleenstaand is; een lager inkomen heeft dan het wettelijk sociaal minimum (< 80 %) en kort in armoede verkeert.) Voor de groep zzp'ers die langdurig in armoede verkeert, alsook langdurige minima in loondienst, is dat minder vanzelfsprekend. Wij nodigen partners uit om werkende (langdurige) armen beter bereiken en toe te leiden naar (inkomensondersteunende) voorzieningen. Als gevolg van de coronacrisis stijgt de jeugdwerkloosheid wat mogelijk leidt tot geldproblemen. Partners in het jeugddomein wordt gevraagd hier aandacht aan te besteden. Voor volwassenen met een afstand tot de arbeidsmarkt zal de kans op werk de komende jaren mogelijk sterk verminderen.

Voor kwetsbare bewoners en gezinnen verwachten wij dat de crisis een wankel bestaand evenwicht gemakkelijk kan verstoren. Dit kan leiden tot bijvoorbeeld overbelasting van een mantelzorger, geldproblemen, leerachterstanden, mindere ouderbetrokkenheid, relatieproblemen/scheiden en een toename in huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook treft de coronacrisis de ongedocumenteerden hard.

Algemene verwachting is dat de coronacrisis het bestaande verschil tussen kansrijken en kansarmen sterker zichtbaar maakt en dat de crisis dit verschil mogelijk doet groeien.

Verwachting is dat er meer mensen een beroep (gaan) doen op de laagdrempelige ondersteunings- en activeringsmogelijkheden uit de sociale basis. Mogelijk zal, vanwege de coronamaatregelen, het bereiken en ondersteunen van bewoners ook in 2021 op een andere manier gedaan moeten worden. Wij vragen partners van West om actief en flexibel in te spelen op de gevolgen van het coronavirus en de coronamaatregelen.

Op welke buurten, doelgroepen of problematiek ligt in dit gebied de focus?

1. Armoede bestrijden in de Jan Maijebuurt en rondom het Columbus- en Balboaplein.

Omdat langdurige armoede impact heeft op veel levensdomeinen, is er door stadsdeel West de afgelopen jaren, samen met tal van partners, een gebiedsgerichte integrale armoedeaanpak ontwikkeld en uitgevoerd in deze buurten. Momenteel wordt op basis van beschikbare data onderzocht hoe de aanpak zich de komende periode verder kan ontwikkelen. Wij vragen partners om actief hieraan bij te dragen. Uitgangspunten hierbij zijn om de behoeften van de klant/het gezin centraal te stellen (en niet het eigen aanbod), slim samen te werken en het beter benutten van elkaars expertise/vaardigheden (bijvoorbeeld tussen het medisch en sociaal domein en het jeugd- en volwassenendomein). Er ligt een opgave om (daar waar mogelijk) het inkomen van de doelgroep te verruimen en om het leven in langdurige armoede te verlichten.

2. Vergroten perspectief voor kwetsbare jongeren in de Borgerbuurt

Vanwege de jongerenoverlast in deze buurt is de belangrijkste opgave om deze jongeren (en vervolgens het gezin) in beeld te krijgen, hun vertrouwen te winnen en hen toe te leiden naar activiteiten/voorzieningen zodat hen nieuw perspectief geboden wordt (en afglijden naar criminaliteit wordt voorkomen). Om te voorkomen dat het overlastgevend gedrag wordt overgenomen door andere jongeren is het van belang te blijven investeren in (online) weerbaarheid. Omdat overlastgedrag vaak veroorzaakt wordt door een kwetsbare thuissituatie vragen we onze partners om meer oog te krijgen voor de onderliggende problematiek. We roepen jeugd- en jongerenpartners op om, samen met partners uit het volwassenen- en zorgdomein, slimme combinaties te maken waarbij de organisaties elkaars kennis en vaardigheden beter benutten. Zo kan een gebrek aan ouderbetrokkenheid voortkomen uit een lage taalvaardigheid of het ontbreken van tijd omdat men moet werken om de eindjes aan elkaar te kunnen knopen. Door meer met elkaar samen te werken, kan er beter worden ingespeeld op de behoeften van het gezin.

Collegeprioriteiten

Hierna wordt ingezoomd op de collegeprioriteiten, waarbij duidelijk wordt wat er op deze prioriteiten aan de hand is en op welke prioriteiten gezien de primaire problematiek van het gebied de focus ligt. Uitgangspunt is dat door vraagstukken integraal te bekijken en door activiteiten in samenhang te benaderen, er een substantiële bijdrage geleverd kan worden aan meerdere collegeprioriteiten.

Jeugd (jongerenwerk, preventie jeugdcriminaliteit en kanselijkheid)

Wij verwachten dat partners in de genoemde kwetsbare buurten, alsook de Chassébuurt, stevig inzetten op voldoende passend aanbod van en de toeleiding van doelgroepkinderen naar spelenlopen, voorscholen, activiteiten gericht op talentontwikkeling en het jeugd- en jongerenwerk.

In de gebieden rondom het Columbus- en Balboaplein blijft inzet van het jeugd- en jongerenwerk hard nodig om een terugval richting jongerenoverlast te voorkomen en om de weerbaarheid van kinderen en jongeren te vergroten. In de Borgerbuurt dient dit te worden versterkt om afglijden richting criminaliteit te voorkomen.

Dementie

Vanwege de vergrijzing neemt het aantal ouderen (met beginnende dementie) de komende jaren toe. In beide gebieden is een passend voorzieningen- en activiteitenaanbod beschikbaar voor de ouderen (en hun mantelzorgers). Wij vragen formele en informele partners om dit aanbod te blijven optimaliseren. Verbeterde samenwerking met signalerende eerstelijnsprofessionals en het medisch domein is hierbij een aandachtspunt.

Armoede

Er ligt er een opgave om het taboe op geldproblemen te doorbreken; het is belangrijk dat mensen met geldproblemen snel hulp zoeken en niet wachten tot totdat relatief kleine geldproblemen zijn uitgegroeid tot moeilijk of niet oplosbare schulden. Informele partijen en sleutelfiguren maar ook gezaghebbende professionals, zoals de praktijkondersteuners en huisartsen, kunnen hen stimuleren om tijdig hulp te zoeken en gebruik te maken van de beschikbare (inkomens)ondersteunende voorzieningen. Culturele initiatieven kunnen bijdragen aan doorbreking van het om het taboe op geldproblemen.

Werk en participatie - Taal / digitaal

Met name in de Jan Maijebuurt, het Columbusplein, de Bellamybuurt Noord en de Borgerbuurt ligt een opgave om buurtbewoners, voor wie betaald werk of dagbesteding (nog) niet mogelijk is, te stimuleren om deel te nemen aan activiteiten in de buurt en/of vrijwilligerswerk. Burgerinitiatief op dit gebied wordt waar mogelijk gefaciliteerd.

Omdat financiële zelfredzaamheid begint met het begrijpen van brieven/mails en het op orde kunnen houden van de eigen (digitale) administratie is het belangrijk om dit gebied te blijven investeren in (digitale) taalvaardigheid. Het beschikken over voldoende digitale communicatiemiddelen en vaardigheden worden ook steeds belangrijker om een sociaal netwerk te onderhouden, te leren, huiswerk te maken en om zorg en ondersteuning (e-health) te ontvangen.

Sport en gezondheid

In de Jan Maijenbuurt en de Borgerbuurt is de sportdeelname van jongeren laag. We nodigen partners uit om sportdeelname te bevorderen, o.a. door een passend aanbod te ontwikkelen en het gebruik van sportcontributieregelingen te verhogen. We vragen partners om kwetsbare jongeren en volwassenen actief toe te leiden naar de sportopleiding van stadsdeel West. Zodoende vergroten zij hun perspectief op werk en fungeren zij als positief rolmodel voor andere (kwetsbare) bewoners.

Uit onderzoek blijkt dat in buurten met meer minimahuishoudens, meer werkloosheid en een lager opleidingsniveau mensen gemiddeld meer gezondheidsklachten (psychosociaal en fysiek) ervaren. In de kwetsbare buurten is het belangrijk om te zorgen dat eerstelijnsprofessionals oog krijgen voor onderliggende sociaal-maatschappelijke problematiek en dat zij gefaciliteerd worden in het toeleiden van kwetsbare mensen naar het activiteiten- en ondersteuningsaanbod in de sociale basis. Tot slot vragen wij onze jeugd- en jongerenpartners om een rookvrije omgeving te stimuleren.

Verbonden stad (diversiteit, democratisering, vluchtelingen/statushouders)

In navolging van de wereldwijde beweging waarin men zich uitspreekt tegen racisme en discriminatie, vragen wij subsidiepartners om discriminatie te voorkomen en om te stimuleren dat Westbewoners respect hebben voor en omzien naar elkaar, ongeacht huidskleur, gender, seksuele geaardheid of achtergrond.

We vragen partners de onderlinge verdraagzaamheid, inclusie en verbondenheid te vergroten door (culturele) activiteiten over controversiële onderwerpen te organiseren in een respectvolle context. Met name in de Hoofdweg e.o., Van Galenbuurt en de Chassébuurt is dit van belang omdat de sociale cohesie in deze wijken relatief laag is, ook is er minder tolerantie naar de LHBTIQ+ gemeenschap.

In Oud-West starten in 2020 en 2021 twee collectieve woonvoorzieningen waar jonge Amsterdammers gezamenlijk gehuisvest worden met jonge statushouders. We vragen partners om deze doelgroep, en andere kwetsbare Amsterdammers die een woning in dit gebied toegewezen krijgen, toe te leiden naar activiteiten, ondersteuning en vrijwilligerswerk in de sociale basis, en om hen te stimuleren om zelf initiatieven in de sociale basis te ontwikkelen. De samenwerking met WPI, zorgpartners (zoals HvO, Leger, Vluchtelingenwerk) en woningbouwcoöperaties is hierbij van belang.

*Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,
Namens hen,*

Het dagelijks bestuur van de bestuurscommissie van stadsdeel West van Amsterdam,

*Ilse Overzier,
secretaris*

*Fenna Ulichki,
voorzitter*